

TRONG GIÁO HỒI CÔNG GIÁO, HÀNG GIÁO PHỒM LÀ AI VÀ CÓ CHỒC NĂNG GÌ ?

HỒi :

xin cha giổi thích rõ chồc vồ và chồc năng cồa các vồ lãnh đồo trong Giáo HỒi Công Giáo hoàn vũ và đồa phồồng.

Trồồi :

Giáo HỒi là cồ chồ và phồm trồt mà Chúa Kitô đã thiồt lồp trên nồ nồ ng

Tồng Đồ vồ Sồ Mồ nh rao giổng Tin Mồ ng Cồ u Đồ đồ " làm cho muồn dân trồ thành môn đồ, làm phép rồa cho hồ nhân danh Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thồ n, đồ y bồo hồ tuân giổ mồi đồu Thồ y đã truyồ n cho anh em .." (Mt 28: 19-20)

Giáo HỒi này" tồ nồ i trong Giáo HỒi Công Giáo do Đồ ng kồ vồ Phêrồ và các giám mồc hiồ p thông vồ i ngài đồu khiồ n.)(LG 8)

Thi hành Sồ Mồ nh trên, Giáo HỒi có cồ chồ ,Hàng Giáo Phồm (Hierachy) rồt chồt chồ và hồ u hiồ u tồ trung ổồ ng cho đồ n đồa phồồng vồ i các phồm trồt nhồ sau:

A-Hàng Giáo sĩ (Clergy)

I- Đồc Thánh Cha :

Đồ ng đồu Hàng Giáo Phồm gồm Giáo sĩ và Tu sĩ là Đồc Thánh Cha, vồ Đai Diồ n (Vicar) duy nhồt cồa Chúa Kitô trên trồ n gian và là Chồ Chắ cồa toàn thồ Giáo HỒi, vồ i sồ công tác, hiồ p thông và vâng phồc trồ n vồ n cồa hàng Giám Mồc trong toàn Giáo HỒi. Ngài có quyồ n thông thồồ ng tồ i cao, sung mắ, trồc tiồ p và phồ quát trong Giáo HỒi, và ngài luôn luôn có thồ tồ do hành sồ quyồ n ổy.(x Giáo luồ t sồ 331)

Đồc Thánh Cha phồ i là ngồồ i có chồc Giám mồc. Do đồ, ai đồồ c bồu lên ngồi Giáo Hoàng mà chồa có chồc Giám mồc thì lồp tồ c phồ i đồồ c truyồ n chồc Giám Mồc, trồồ c khi đắng quang, chính thồc thi hành nhiồ m vồ Giáo Hoàng.(x giáo luồ t sồ 332 & 1)

Nhồ thồ chồc Giám Mồc là chồc thánh cao nhồt trong Giáo HỒi Công Giáo.

Thồ đồ n là chồc Linh mồc và cuồ i cùng là chồc Phó Tồ

Đồc Thánh Cha cũng không bồ giổi hồ n thồ i gian phồc vồ Giáo HỒi ổ chồc vồ Giáo Hoàng.

Nghĩa là ngài có thồ phồc vồ bao lâu ngài muồ n, vì giáo luồ t không ổ n đồ nh thồ i gian phồc vồ cho Đồc Thánh Cha, nhồ ổ n đồ nh cho Giám mồc phồ i tồ chồc khi tròn 75 tuồ i. (x giáo luồ t sồ 401&1.)

Đồc Thánh Cha đồồ c hồồ ng ổ n bồt khồ ngồ (infallibility),tồ c là đồồ c gìn giổ cho khồ i sai lồ m khi Ngài đồ y đồ đồu gì thuồ c phồ m vi đồc tin hay luân lý. Các Giám mồc cũng đồồ c hồồ ng ổ n này khi hiồ p thông vồ i Đồc Thánh Cha đồ đồ y đồ trong hai phạm vi nói trên.(x giáo luồ t sồ 749, &1, 2).

Sau hồ t, Đồc Thánh Cha có quyồ n tồ chồc, nồu ngài tồ ý chồ n lồa nhồ vồ y và viồ c tồ chồc này đồồ ng nhiên có hiồ u lồc, không cồ n đồồ c ai phê chuồ n hay chồ p nhồ n. Đồ là trồồ ng hồ p Đồc Thánh Cha Bê-nê đictồ XVI tồ chồc năm 2012.(x giáo luồ t sồ 332, & 1 và 2)

II- Giám Mồc Đoàn (College of Bishops):

Giám mồc là ngồồ i kồ vồ các Thánh Tồng Đồ, đồồ c Đồc Thánh Cha chồ n và bồ nhiồ m đồ cồ ng tác vồ i Ngài trong sồ mồ nh cai quồ n, đồ y đồ và thánh hóa

Dân Chúa đồồ c trao phó cho các ngài coi sóc ổ các Giáo hồ i đồa phồồng tồ c các Giáo Phồ n (Dioceses) ổ các quồ c gia trên toàn thồ giổi. Các Giám Mồc hồ p lồ i thành Giám Mồc Đoàn, đồ t

đồ i quyồ n coi sóc cồ a Đồ c Thánh Cha là Thồ Lãnh và cũng là Giám Mồ c Roma mà các Giám mồ c khác phồ i hiồ p thông và vâng phồ c trồ n vồ n.

Đồ thi hành nhiồ m vồ và trách nhiồ m, Giám Mồ c đồ c phân chia thành ba cồ p bồ c nhồ sau:

1- Giám mồ c chính tòa (Diocesan bishop= Ordinary) tồ c Giám mồ c cai quồ n mồ t đồ a phồ n hay Giáo phồ n (Diocese)

2- Giám mồ c Phó (Coadjutor)

là Giám Mồ c có quyồ n kồ vồ Giám mục chính tòa khi vì này đồ t nhiên tồ trồ n hay đồ n tuồ i phồ i vồ hồ u (, giáo luồ t sồ 403&3)

3- Giám mồ c Phồ Tá (Auxiliary Bishop)

là Giám mồ c đồ c chồ n đồ phồ giúp Giám mồ c chính tòa. Giám mồ c phồ tá không có quyồ n kồ vồ nhồ Giám mồ c Phó,(giáo luồ t sồ 403& 1).Muồ n kồ vồ , Giám mồ c phồ tá phồ i đồ c Đồ c Thánh Cha bồ nhiồ m vào chồ c vồ mồ i.

Nhồ vồ y, các Giám Mồ c, tuy khác nhau vồ đồ a vồ và trách nhiồ m , nhồ ng bồ ng nhau vồ chồ c thánh cồ p Giám mồ c, là chồ c thánh cao nhồ t cồ a Giáo Hồ i Công Giáo. Đồ c Thánh Cha và các Hồ ng Y (sồ nói sau) cũng chồ có chồ c Giám mồ c mà thôi, nhồ ng có đồ a vồ và trách nhiồ mồ n hồ n Giám mồ c coi sóc các Giáo Phồ n trong toàn Giáo Hồ i

Khi các Giám mồ c tròn 75 tuồ i,và đang coi Đồ a Phồ n hay giồ chồ c vồ nào trong Giáo Triồ u Roma, thì phồ i xin vồ hồ u (giáo luồ t sồ 401 & 1)

4-Tồ ng Giám mồ c (Archbishop) : cũng là Giám mồ c, nhồ ng đồ c cồ đồ coi sóc mồ t Tồ ng Giáo Phồ n (Archdiocese) hay còn giồ i là Giáo Tồ nh (Ecclesial Province). Tuồ theo nhu cồ u mồ c vồ đòi hồ i, Tòa Thánh có thồ gom mồ t sồ Giáo Phồ n thành Tồ ng Giáo Phồ n hay Giáo Tồ nh. Ngồ đồ i đồ ng đồ u mồ t Tồ ng Giáo Phồ n đồ c gồ i là Tồ ng Giám Mồ c, ngài cũng là Giám mồ c chính tòa cồ a Đồ a Phồ n mình coi sóc.

Tồ ng Giám Mồ c có trách nhiồ m sau đây:

-theo đồ i vồ c thi hành giáo lý đồ c tin và kồ luồ t Giáo Hồ i trong Giáo Tồ nh

cồ a mình đồ báo cáo cho Đồ c Thánh Cha biồ t vồ nhồ ng lồ m đồ ng,hay sai trái nồ u có.(x giáo luồ t sồ 435 &1)

- Bồ nhiồ m Giám Quồ n cho Giáo Phồ n khi Giám Mồ c chính tòa vồ hồ u hay tồ trồ n trong khi chồ Tòa Thánh bồ nhiồ m Giám Mồ c chính tòa mồ i.Nhồ ng Tồ ng Giám Mồ c không có quyồ n hồ n gì trên các Giám Mồ c trong Giáo Tồ nh cồ a mình.Tồ t cồ các Giám Mồ c, và Tồ ng Giám Mồ c đồ u trồ c tiồ p chồ u trách nhiồ m trồ c Đồ c Thánh Cha mà thôi

- Khi đồ c bồ nhiồ m coi sóc mồ t Tồ ng Giáo Phồ n, Tồ ng Giám mồ c đồ c Đồ c Thánh Cha trao cho dây PALLIUM là đồ u chồ quyồ n hành cồ a Tồ ng Giám mồ c và cũng là dây hiồ p thông vồ i Giáo Hồ i Công Giáo La Mã do

- Đồ c Thánh Cha lãnh đồ o , thay mồ t Chúa Kitô trên trồ n gian.

- -Nồ u Giám mồ c nào trong Giáo Tồ nh cồ a mình vồ ng mồ t cách bồ t hồ p pháp trong sáu tháng Đồ a Phồ n mình coi sóc, thì Tồ ng Giám mồ c phồ i thông tri cho Tòa Thánh biồ t. Nhồ ng nồ u Tồ ng Giám mồ c cũng vồ ng mồ t nhồ vồ y, thì Giám mục cao niên nhồ t trong Giáo Tồ nh sồ thông tri vồ c này.(x Giáo luồ t sồ 395 &4)

- Tồ ng Giám Mồ c đồ c phép đeo dây Pallium trong bồ t cồ Thánh Đồ ng nào thuồ c Giáo Tồ nh cồ a mình (x giáo luồ t sồ 437 &1-2)

- Khi Tồ ng Giám Mồ c đồ c thuyồ n chuyồ n đồ n mồ t Giáo Tồ nh khác, thì phồ i xin lồ i dây Pallium này.

- III- HỒ NG Y ĐỒÀN (College of Cardinals)

- Hồ ng Y đồ c mồ nh danh là "nhồ ng Hoàng Tồ cồ a Giáo Hồ i= Princes of the Church), đồ c chồ n trong hàng Giám Mồ c trong toàn Giáo Hồ i vồ i chồ c năng làm cồ vồ n cho Đồ c Thánh Cha

đồồ ng kim và là cồ tri (Elector) đi bồ u Giáo Hoàng mồ i cho Giáo Hồ i khi Giáo Hoàng đồồ ng kim qua đồồ i hay tồ ý tồ chồ c (Đồ c Thánh Cha Bênedictô XVI năm 2012)

- Hồ ng Y là mồ t tồồ c vi cao (title) chồ không phồ i là Chồ c Thánh, nhồ ng đồồ c chồ n vồ i hai chồ c năng nói trên vì lồ i ích cồ a Giáo Hồ i.

- Theo giáo luồ t hiồ n hành thì chồ có các Hồ ng Y đồồ i 80 tuồ i mồ i đồồ c đi bồ u Giáo Hoàng mà thôi. Khi vào Mật hồ i (Conclave) các Hồ ng Y cũng đồồ ng nhiên là nhồ ngồ ng viên (potential candidates) có thồ đồồ c bồ u mồ c dù không ra tranh cồ .

- Ngoài Giám mồ c ra, mồ t vài linh mồ c cũng có thồ đồồ c chồ n làm Hồ ng Y. Nhồ ng sau khi đồồ c chồ n, các vồ này cũng sồ đồồ c thồ phong Giám mồ c. Và nồ u Hồ ng Y nào chồ a có chồ c Giám mồ c mà đồồ c bồ u làm Giáo Hoàng thì phồ i đồồ c truyồ n chồ c Giám Mồ c ngay, trồồ c khi đắ ng quang, do Hồ ng Y niên trồồ ng tồ n phong. (x giáo luồ t sồ 355& 1)

- Hồ ng Y hồ p lồ i thành Hồ ng Y Đồàn (College of Cardinals) do mồ t vồ làm niên Trồồ ng (Dean)

- Có ba đồồ ng cồ p Hồ ng Y nhồ sau:

- 1- Hồ ng Y Giám mồ c (Cardinal Bishops) tồ ng là nhồ ng giám mồ c đã coi sóc các Đồ a phồ n chung quanh Roma,và nay là nhồ ng Hồ ng Y thâm niên làm viồ c trồ n thồ i gian (full time) trong Giáo Triồ u Roma (Roman Curia)

- 2- Hồ ng Y Linh mồ c (Cardinal Priests)là nhồ ng Hồ ng Y hiồ n đắ ng làm viồ c trong Giáo Triồ u hay đắ ng coi các Tồ ng Giáo Phồ nồ Ý hayồ các quồ c gia trên thồ giồ i'

- 3-Hồ ng Y Phó Tồ (Cardinal Deacons) là nhồ ng giám mồ c hiồ u tòa (Titular Bishops) tồ c là không coi sóc đồ a phồ n nào và đắ ng làm viồ c trồ n thồ i gian trong Giáo Triồ u. (x giáo luồ t sồ 350 & 1-2)

- Khi các Hồ ng Y trồ n 75 tuồ i –và diồ n đắ ng giồ các chồ c vồ quan trồ ng trong Giáo Triồ u, hay coi sóc các Tồ ng Giáo Phồ n trên toàn thồ giồ i đồ u phồ i xin tồ chồ c và tùy Đồ c Thánh Cha cho tồ chồ c hay tồ m lồ u chồ c thêm một thồ i gian nồ a.

- Các Hồ ng Y, nồ u không coi sóc Giáo Phồ n nào, thì buồ c phồ i cồ trúồ Rome. (x. giáo luồ t sồ 356)

IV- Linh mồ c đồàn và Phó Tồ

Linh mồ c là cồ ng sồ viên đồ c lồ c nhồ t cồ a Giám mồ c (co-workers) mình trồ c thuồ c trong sồ vồ rao giồ ng Tin Mồ ng, đồ y đồ chân lý đồ c tin và luân lý cùng coi sóc giáo dânồ các giáo xồ (Parishes)đồồ c trao phó cho mình phồ c vồ vồ i tồ cách chồ chắ n.

Linh mồ c rồ t cồ n thiồ t và quan trồ ng cho sồ mồ nh cồ a Giáo Hồ i nói chung, vì là ngồồ i trồ c tiồ p coi sóc giáo dân thay mồ t cho Giám mồ c Giáo Phồ n. Nồ u không có linh mồ c, thì sồ không có Thánh Lồ hay Bí Tích Thánh Thồ và các Bí Tích Hòa giồ i, Sồ c đồ u bồ nh nhân, là nhồ ng bí tích rồ t quan quan trồ ng cho đồ i sồ ng Kitô Giáo.

Linh mồ c đồồ c phân chia thành linh mồ c Giáo Phồ n (Diocesan Priests) hay còn gồ i là linh mồ c Triồ u, và Linh mồ c Đồ ng (Religious Priests) tồ c Linh mưc thuồ c mồ t Đồ ng Tu hay Tu Hồ i, nhồ Linh mồ c Đồ ng Đa Minh, Linh mồ c Đồ ng Tên (SJ), Đồ ng Ngồ i Lồ i (SVD) .v.v

Linh mồ c Triồ u thì trồ c thuồ c Giám mồ c cồ a mồ t Giáo Phồ n, còn Linh mưc Đồ ng thì thuồ c quyồ n Bồ trên mồ t Đồ ng tu hay Tu Hồ i liên hồ . Mồ n thi hành sồ vồ linh mồ c (Priestly ministries) thì linh mồ c phồ i đồồ c Giám mồ c trao cho năng quyồ n (Faculties) đồ cồ hành Thánh Lồ và các bí tích. Nồ u vì lý do gì mà năng quyồ n này bồ rút (suspension) tồ m thồ i hay vớ nh viồ n (hay gồ i nô m na là bồ treo chén) thì linh mồ c không đồồ c phép cồ hành Thánh Lồ và các bí tích, bao lâu không có năng quyồ n.

Phó tồ vớ nh viồ n: là nhồ ng ngồồ i đắ ng có vồ con đồồ c chồ n lồ a chồ u chồ c Phó Tồ đồ phồ c vồ trong Giáo hồ i. Phó tồ đồồ c phồ giồ p Bàn Thánh, đồồ c đồ c Phúc Âm và chia sồ Lồ i Chúa, đồồ c rồ a tồ i cho trồ em, đồồ c chồ ng hôn phồ i và chồ sồ nghiồ an táng (Rite of

Christian Funerals). (ĐỨC BAPTIST LÀM CÁC VIỆC BÁC ÁI- XÃ HỘI LÀ NHỮNG HIỆU QUẢ PHỔ THỌ)

Trên đây là tất cả các chức vụ trong hệ thống Giáo quy định của Hàng Giáo Phẩm Công Giáo. Nhưng, không ai có thể làm chức vụ trong Giáo Hội mà lại không thuộc Hàng Giáo Phẩm trên đây. Cũng thế, không có Giám mục nào mà không thuộc Hội đồng Giám mục và Hội đồng. Không một linh mục hay Phó tế nào mà không trực thuộc một Hội đồng Giám mục hay Ban Trên một Dòng Tu hay Tu Hội. Nếu không trực thuộc thì sẽ không có năng quyền (Faculties) để thi hành tác vụ linh mục hay Phó tế, dù cho có chức thánh linh mục hay Phó tế.

B- Hàng Tu Sĩ (Religious)

Tu sĩ là những người có ba đức hạnh khó nghèo (poverty), khiết tịnh (celibacy, chastity) và vâng phục (obedience) và thuộc Hội đồng Tu hay Tu Hội để trở thành lập pháp (đúng giáo luật) trong Giáo Hội. Thí dụ Dòng Đa Minh, Dòng Chúa Cứu Thế, Dòng Ngôi Lời (SVD) Dòng Mẹ Thánh Giá, Tu Hội Tận Hiến, v.v

Mọi Dòng Tu hay Tu Hội đều có đức sống (charism) và linh đạo riêng (spirituality) , nên ai thích linh đạo nào thì gia nhập Dòng hay Tu Hội của mình cho linh đạo đó.

Tu sĩ nam có thể lãnh chức linh mục và có thể được chọn làm Giám Mục, Hồng Y hay Giáo Hoàng (Đức Thánh Cha đương kim là tu sĩ Dòng Tên (Sj).

Giáo sĩ (clerics) như Phó tế, Linh mục, Giám mục thì không phải là Tu sĩ và chỉ có hai đức hạnh khiết tịnh (đức thân) và vâng phục mà thôi. Ngược lại Tu Sĩ có thể là giáo sĩ nếu có chức Phó Tế, Linh mục hay Giám mục, và cả Giáo Hoàng nữa.

Tu sĩ của các Dòng Tu và Tu Hội đều thuộc quy định coi sóc rất cao của Đức Thánh Cha, và hoạt động trong khuôn khổ giáo luật, và luật Dòng cho phép. Nhưng khi làm việc trong một Giáo Phẩm thì Dòng Tu hay tu sĩ của Dòng đó phải có phép của Giám mục liên hệ.

Tóm lại, tất cả các vị trong Hàng Giáo Phẩm và Tu sĩ đều lãnh trách nhiệm từ các Ban Trên liên hệ, từ Đức Thánh Cha được Hồng Y Đoàn báo lên cách hệ thống và lãnh trách nhiệm từ chức vụ được bổ nhiệm này để thay mặt Chúa Kitô chấn chỉnh đoàn chiên của Ngài cho đến ngày hết nhiệm vụ vì thế nên hay ý thức.(cũng thế là Đức Thánh Cha Bênê-đictô XVI đã ý thức chức năm 2012)

Chúng ta cùng cầu xin cho các vị lãnh đạo Trong Hàng Giáo Phẩm (giáo sĩ và Tu sĩ) được sung mãn ơn Chúa để chu toàn trách nhiệm của mình trong toàn Giáo Hội.

Lm. Phanxicô Xaviê Ngô Tôn Huân.